

Programa Universitario de Maiores – Campus Pontevedra

Guía Docente 2024-25

Información xeral:

Nome materia	Filosofía da ciencia e da tecnoloxía		
Código / Tipo	IV21440 / Materia obrigatoria		
Titulación	Universitario/a Sénior en Cultura e Sociedade		
Créditos ECTS	3	Total horas presenciais	30
Lingua impartición	Castelán		
Lugar impartición	Aula 2 – Escola de Enxeñaría Forestal*		
Curso / Semestre	Curto / 1º cuadrimestre	Horario	Luns 18:30-20:30h*
Coordinador/a	Miguel Antón Rodríguez Leborán		
Profesorado	Miguel Antón Rodríguez Leborán		
Correo-e	miguel.anton.rodriguez@edu.xunta.gal		
Observacións	Esta materia ten un límite de matrícula de 50 prazas.		

*Suxeito a modificacións por diferentes necesidades.

Obxectivos xerais:

- Comprender as relacións entre ciencia e historia. Comprender (maiormente desde un punto de vista filosófico), a ciencia e a técnica e como procesos histórico-temporais.
- Acadar unha postura crítica sobre os procesos científicos e técnicos. Achegarse a diferentes concepcións críticas sobre a ciencia e a tecnoloxía.
- Pensar as implicacións ético-morais dos procesos científico-técnicos.
- Estimular o pensamento crítico e orixinal. Elaborar unha reflexión orixinal e propia sobre a cultura, e os seus aspectos científico-técnicos en particular.
- Achegarse ao pensamento crítico e filosófico. Aproximarnos e manexar textos filosóficos sobre os temas da materia.

Contidos:

Tema 1	Reflexións introdutorias sobre o lugar da ciencia e da tecnoloxía na cultura e no mundo. O mito de Prometeo.
Tema 2	Aproximación a un concepto de ciencia e clasificación das ciencias. 2.1. Aproximación a un concepto de ciencia. 2.2. Clasificación das ciencias. 2.3. Ciencias formais. 2.4. Inconsistencia dos sistemas formais: K. Gödel (teorema de inconsistencia)
Tema 3	Filosofía da ciencia como disciplina. 3.1. A "concepción herdada". 3.2. Críticas á "concepción herdada"
Tema 4	Teorías científicas. 4.1. Modelos, teorías e paradigmas. 4.2. Contexto de descubrimento e contexto de xustificación. 4.3. Coñecemento e experiencia na elaboración de teorías: N.R. Hanson (patróns de descubrimento). 4.4. Revolucións científicas: T.S. Kuhn (estrutura das revolucións científicas). 4.5. Incertidume ante a realidade: P.S. Laplace - W. Heisenberg (implicacións filosóficas do principio de

	incertidume)
Tema 5	O método científico. 5.1. Racionalismo crítico e falsacionismo: K. Popper. 5.2. Programas de investigación científica: I. Lakatos. 5.3. Anarquismo epistemológico: P. Feyerabend.
Tema 6	Filosofía da tecnoloxía.
Tema 7	Reflexións éticas sobre a actividade e o progreso científico e tecnolóxico. 7.1. Cara unha sociedade aberta: K. Popper. 7.2. Cara unha sociedade libre: H. Marcuse.
Tema 8	Reflexións finais. 8.1. Revisión do mito de Prometeo. 8.2. A sentencia de Anaximandro.

Avaliación:

Modalidades avaliación	Descrición	Porcentaxe
Asistencia e participación	A asistencia a clase estará controlada nas follas de sinaturas, e será necesario a asistencia a mais dun 80 % das clases para obter o aprobado na materia.	90%
Exame tipo test	A proba final (última sesión) será tipo test, e versará sobre contidos básicos dos expostos e debatidos na clase	5%
Actividades de seguimento	As actividades de seguimento estarán guiadas polo profesor a través de fichas ou boletíns, requirirán un traballo mínimo ao longo do cuadrimestre, e permitirán que o/a alumno/a retome, reflexione e afonde sobre o exposto e debatido nas clases.	5%

Outros comentarios sobre avaliación e recomendacións:

Bibliografía recomendada:

- ANAXIMANDRO (en G.S. KIRK-J. RAVEN-M. SCHOFIELD, Los filósofos presocráticos,
- DEAÑO, A., Introducción a la lógica formal (capítulos I y IV),
- DESCARTES, R., Discurso del método (1ª parte),
- FEYERABEND, P., Tratado contra el método (cap. I),
- HANSON, N., Patrones de descubrimiento (cap. I),
- HEMPEL, C.G., Filosofía de la ciencia natural (Introducción),
- KUHN, Th., La estructura de las revoluciones científicas (cap. I)l,
- MARCOS, A., Hacia una filosofía de la ciencia amplia (capítulos 3-4),
- NAVARRO, J., El principio de incertidumbre (cap. 6),
- NIDDITH, P. H., El desarrollo de la lógica matemática (cap.12),
- PLATÓN, Protágoras 320c-322d,
- POPPER, La sociedad abierta y sus enemigos (capítulos 10 y 25),
- RIVADULLA, A., Filosofía actual de la ciencia (capítulos VI-VIII),
- SUPPE, F., La estructura de las teorías científicas (capítulos I-IV),